

toekomst, waar hij dus zijn geestelijke intentie niet geheel verwerkelijk, mist hij weleens spanning en schijnt zijn arbeid nog te veel in de conceptie te blijven steken. Dit leek mij b.v. 't geval te zijn in een houtplastiek van een paard, waarvan het lijf niet op het peil is van den innigen kop, waarin het dulden en dienen zonder rhetoriek werd uitgedrukt.

In zijn sterkste dingen heeft deze nauwgezette werker al veel bereikt. Het kan vooral gelden voor zijn laatste, hierbij afgebeelde houtsculptuur van een staand vrouwenaakt. Een zacht streng beeldje, zonder voorbarige „monumentale” accenten, maar waarin de vormen niettemin tot hun eenvoudigst wezen zijn herleid en tegelijk een zekere volheid hebben behouden. Mooi in 't bijzonder is het staan van de beenen. Er zijn meer stukken in dezen geest, sober en gaaf doorgevoerd, stukken, waarin men de stille doelgerichtheid, de beheerschte innerlijke bewogenheid zeer waardeert. Zij geven zonder de moedwilligheid van het schema, een gevoelige samenvatting van het motief en spreken van 'n eerbiedigende, maar niet te volgzaam houding.

Goed begrepen is ook telkens het verschillend gebruik van het materiaal: het harde fijn gekorvene of glad gepolijste van het hout, het zware, rudimentair korrelige van sommige steensoorten, het broos-ruige, meer vloeiend bewogene, soms speelsch gehouden oppervlak van de gebakken aarde. Hoe essentieel is besef van het materiaal voor 't genieten van beeldhouwkunst, en hoe weinig ontwikkeld is het publiek in dit opzicht! Foto's zijn tenslotte vervalschingen: om een plastiek te beoordeelen, moet men haar zien in haar ruimtelijkheid en met de hand kunnen aftasten. Het „ne toucher pas les objets” is uit den boeze waar het musea van plastiek of ceramiek betreft.

De ontwikkelingsmogelijkheden in Leasers werk schijnen mij vele en verschillende toe, en het valt niet met zekerheid te zeggen hoe hij zich verder zal ontplooiën. Zijn ernst mag inmiddels een waarborg voor zijn toekomst heeten en het kan slechts voor hem pleiten, dat hij zich niet vastklampt aan de een of andere uitgesproken manier, maar zoekt naar een bezonnen samenvatting van krachten. Over enkele maanden zal hij met een tentoonstelling bij Kleykamp in Den Haag voor den dag komen; mogen deze regels ter introductie dienen.

JOS. DE GRUYTER

TOONEEL DECORS 1937

De verkwikkende voorstelling van „As you like it” deed na lange jaren weer iets terugkomen van den tijd toen Royaards Driekoningen-avond gaf. Maar die herinnering bracht tevens mee het besef, dat, hoeveel ook van den stijl van Royaards in dezen tijd misplaatst zou blijken, één ding toch het tooneel rijker en krachtiger zou kunnen maken: een hechter verband met de beeldende kunstenaars. Juist een zoo bloesemend, dichtertlijk spel der